

Chapter 3. Fighting for higher wages, stronger collective bargaining and enforceable rights for all

Jørn Eggum, Fellesforbundet LO Norway

Kamerater! Gode venner!

Det jeg vil snakke om er hvordan kollektive lønnsforhandlinger har bidratt til økonomisk utjevning.

Og hvordan sosial dumping har utfordret denne utjevningen, og modellen generelt.

Gjennom mange tiår har vi i Norge - som jeg kjenner best - drevet med kollektive lønnsforhandlinger hvor konkurranseutsatt industri forhandler først.

Det er den delen av arbeidsmarkedet som er mest utsatt for globalisering og konkurranse utenfra.

Målet med denne modellen er å unngå lønnsøkninger som er for store til at den konkurranseutsatte delen av næringslivet kan takle dem.

I Norge kaller vi dette frontfagsmodellen. Man har tilsvarende modell også i Sverige (som kalles märket).

Denne måten å organisere lønnsforhandlingene på har bidratt til økonomisk utjevning. Det har sørget for jevnere fordeling av overskuddet og det har sørget for at vi har klart å holde norsk næringsliv konkurransedyktig, på tross av relativt høyt lønnsnivå i Norge.

Utfordringen er å sikre at den økonomiske rammen fra forhandlingene blir fulgt. Det krever sterke, representative organisasjoner på arbeidstaker- og arbeidsgiversiden. Og vi er ikke sterke om vi ikke har mange medlemmer. Vi jobber hardt for å rekruttere nye medlemmer, også blant arbeidsinnvandrerne. Høyt medlemstall gir oss styrke, styrke til å sikre makt bak våre krav.

I likhet med mange andre land i Europa har også arbeidsmarkedet i de nordiske landene blitt utfordret av sosial dumping.

Hvor gode jobber har blitt utfordret av lavlønnskurransen.

I Norden falt det i stor grad sammen med EUs østutvidelse, hvor arbeidstakere fra EUs nye medlemsland kom til Norden i stort antall til en lønn som lå langt under markedslønn hos oss.

Mange land har hatt den samme utfordringen.

De arbeidstakerne som har kommet har vært mer utsatt for utnyttelse. Det handler ikke bare om lønn, men også om viktige tema som helse, miljø og sikkerhet.

Arbeidsinnvandrere er mer utsatt for skader og til og med dødsfall enn andre arbeidstakere.

Vi har alle samme interesse av å få slutt på dette.

For oss handler det ikke om å få slutt på arbeidsinnvandringen.

Det handler om å få slutt på utnyttelsen av arbeidstakere.

Det handler om både kyniske arbeidsgivere og om myndigheter som gjør for lite.

Vi krever handling.

- Arbeidstakere er ikke varer og skal heller ikke behandles slik
- Arbeidsmarkedet er ikke til for å utnytte til kapitaleiernes vinning
- Sosial dumping undergraver kompetent arbeidskraft

Uten en sterk og klar holdning mot sosial dumping, vil vi aldri klare å bekjempe dette ondet.

Takk for meg.